

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Ρυθμίσεις για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος Ελλήνων που βρίσκονται εκτός της Ελληνικής Επικράτειας»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΓΕΝΙΚΑ

Σχετικά με την ψήφο των αποδήμων Ελλήνων, ένα αυτονόητο δικαίωμα των συμπατριωτών μας στο εξωτερικό, τίθεται ένα βασικό ερώτημα: Θέλουμε μόνο την ψήφο των αποδήμων, αλλά δεν θέλουμε τους ίδιους τους απόδημους; Θέλουμε δηλαδή να έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, ένα αυτονόητο δικαίωμα, από τη στιγμή που είναι εγγεγραμμένοι στους ελληνικούς εκλογικούς καταλόγους, αλλά δεν θέλουμε να έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι; Ο διορισμός από το κόμμα υποψηφίων στο ψηφοδέλτιο επικρατείας, αγνοώντας πλήρως τη βούληση των εκλογέων του απόδημου ελληνισμού, σε καμία περίπτωση δεν ικανοποιεί τη βασική αρχή της αντιπροσώπευσης, ούτε και τους ίδιους τους απόδημους, οι οποίοι στην ουσία χρησιμοποιούνται για μικροκομματικούς σκοπούς και όχι επειδή αποδίδεται σεβασμός στο πρόσωπό τους.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δείχνει καθαρά ότι θέλει να υφαρπάξει την ψήφο των αποδήμων, αλλά δεν θέλει εκλεγμένους τους ίδιους τους απόδημους Έλληνες, εντός του ελληνικού Κοινοβουλίου. Θέλει να άρει τους περιορισμούς που επέβαλαν, κατά τη θεσμοθέτηση της ψήφου των αποδήμων, τα αριστερά κόμματα, γιατί πιστεύει ότι έτσι θα διευρύνει την εκλογική της βάση και θα μειώσει την αναμενόμενη πολιτική φθορά, που θα έχει από τη διακυβέρνηση της χώρας και ειδικά την υποχωρητικότητα απέναντι στην Τουρκία, που ετοιμάζεται να επιδείξει, αλλά δεν θέλει να θεσμοθετήσει την επιστολική ψήφο, για να διευκολύνει πραγματικά τους απόδημους, φοβούμενη ότι έτσι δεν θα μπορέσει να ελέγξει την ψήφο των ομογενών, μέσα από τα δικούς της πολιτικούς διαύλους.

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα - ερώτημα είναι η διαφάνεια της όλης διαδικασίας και η εξαφάνιση οποιασδήποτε δυνατότητας νοθείας του εκλογικού αποτελέσματος. Η καταμέτρηση των ψήφων του εξωτερικού, εφόσον αυτές γίνονται με φυσική παρουσία του εκλογέα στο εκλογικό κέντρο, θα πρέπει να γίνεται επιτόπου, από τον ορισμένο δικαστικό αντιπρόσωπο και την ορισθείσα εφορευτική επιτροπή, όπως γίνεται και στο εσωτερικό και όχι να μεταφέρονται οι φάκελοι με τα ψηφοδέλτια σε σάκους στην Ελλάδα και η καταμέτρηση να γίνεται εδώ. Όλη αυτή η διαδικασία ενέχει κινδύνους και πειρασμούς επέμβασης εξωγενών παραγόντων και νόθευσης του εκλογικού αποτελέσματος, χωρίς να υπάρχει καμία απολύτως εξασφάλιση ότι δεν θα συμβεί αυτό. Σε αυτό πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα και να απαιτήσουμε να γίνεται η καταμέτρηση των ψήφων στο φυσικό τους χώρο, όπως γίνεται και στο εσωτερικό και όχι να ταξιδεύουν οι ψήφοι, με δυνατότητα παντός είδους επεμβάσεων.

Οι απαντήσεις στα ανωτέρω ερωτήματα, δεν μπορεί παρά να είναι μια προοδευτική πρόταση και όχι η συντηρητική, πατρωναρισμένη και αδιαφανής συνταγή της Νέας Δημοκρατίας. Επομένως:

- 1) Πρέπει να φέρουμε την ομογένεια εντός του ελληνικού Κοινοβουλίου και όχι απλά να υφαρπάζουμε μόνο την ψήφο της.
- 2) Οι απόδημοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν αλλά και το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

3) Πρέπει να εφαρμοστεί η αρχή της αντιπροσώπευσης του εκλογέα, άμεσα από τον επιλεγμένο από τον ίδιο αντιπρόσωπό του και όχι να ψηφίζει μόνο κόμμα;

4) Πρέπει να εφαρμοστεί το Σύνταγμα και να υπάρξει πλήρης διευκόλυνση του εκλογέα του εξωτερικού με τη δυνατότητα και επιστολικής ψήφου.

5) Εφόσον οι ψήφοι των εκλογέων του εξωτερικού θα κατευθύνονται προς την εκλογή συγκεκριμένων αντιπροσώπων εξ αποδήμων, σε συγκεκριμένες εκλογικές περιφέρειες του εξωτερικού, εννοείται ότι οι ψήφοι αυτοί δεν μπορούν να προσμετρηθούν ξανά στις ψήφους του εσωτερικού.

Τα ανωτέρω, τα οποία αποτελούν και προτάσεις του «Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Ελληνισμού», σύμφωνα με σχετικό έγγραφό του, αλλά και πάγιο αίτημα όλων των αποδήμων Ελλήνων, πρέπει να υλοποιηθούν τώρα.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΟ ΤΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Σύμφωνα με τον ν. 4648/2019 θεσπίστηκε για πρώτη φορά η διευκόλυνση άσκησης του εκλογικού δικαιώματος εκλογέων που βρίσκονται εκτός Ελληνικής Επικράτειας και επήλθαν ανάλογες τροποποιήσεις στην εκλογική διαδικασία. Στον νόμο αυτό τέθηκαν περιορισμοί στην εγγραφή εκλογέων του εξωτερικού, κυρίως έπειτα από πίεση των κομμάτων της αριστεράς.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 εδ. α' του ανωτέρω νόμου «Η αποσφράγιση των φακέλων και η διαλογή των ψηφοδελτίων γίνονται αμέσως μετά το πέρας της ψηφοφορίας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 50 του π.δ. 26/2012 και ενεργούνται στο Εφετείο Αθηνών, στο οποίο εδρεύει η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή Εκλογέων Εξωτερικού (ΚΕΦΕΕΕ)....». Δηλαδή οι φάκελοι, οι οποίοι, σύμφωνα με την παράγραφο 4 μεταφέρονται σε σάκους, δεν ανοίγονται από τις κατά τόπους ειδικές εφορευτικές επιτροπές που διενήργησαν την ψηφοφορία, στον τόπο της ψηφοφορίας στο εξωτερικό, αλλά μεταφέρονται σε σάκους και ανοίγονται στην Ελλάδα, με όποιους κινδύνους αδιαφάνειας, επεμβάσεων και νοθείας ενέχει αυτή η πρωτοφανής ρύθμιση.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του Συντάγματος «Το πολίτευμα της Ελλάδας είναι Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία», δηλαδή αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Ο θεσμός της αντιπροσώπευσης σημαίνει ότι ο εκλογέας επιλέγει συγκεκριμένο πρόσωπο να τον αντιπροσωπεύσει στο Κοινοβούλιο και δεν επιλέγει στα τυφλά μόνο το κόμμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 3 εδ. α' «Οι βουλευτές εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από τους πολίτες που έχουν εκλογικό δικαίωμα, όπως νόμος ορίζει.». Συνεπώς και εδώ, πέρα από την αρχή της καθολικότητας, το Σύνταγμα εισάγει την αρχή της άμεσης αντιπροσώπευσης του εκλογέα από τον βουλευτή που ο ίδιος επιλέγει.

Σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 3 εδ. β' του Συντάγματος «Ο νόμος δεν μπορεί να περιορίσει το εκλογικό δικαίωμα παρά μόνο αν δεν έχει συμπληρωθεί κατώτατο όριο ηλικίας ή για ανικανότητα δικαιοπραξίας ή ως συνέπεια αμετάκλητης ποινικής καταδίκης για ορισμένα εγκλήματα.». Είναι γνωστό ότι το εκλογικό δικαίωμα αναλύεται σε δύο επιμέρους δικαιώματα, αυτό του εκλέγειν, αλλά και αυτό του εκλέγεσθαι.

Σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 4 Σ «Οι βουλευτικές εκλογές διενεργούνται ταυτόχρονα σε ολόκληρη την Επικράτεια. Νόμος που ψηφίζεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων (200) του όλου αριθμού των βουλευτών μπορεί να ορίζει τα σχετικά με την άσκηση του εκλογικού

δικαιώματος από τους εκλογείς που βρίσκονται έξω από την Επικράτεια. Ως προς τους εκλογείς αυτούς η αρχή της ταυτόχρονης διενέργειας των εκλογών δεν κωλύει την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος με επιστολική ψήφο ή άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον η καταμέτρηση και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων διενεργείται όποτε αυτό γίνεται και σε ολόκληρη την Επικράτεια.». Εδώ το ίδιο το Σύνταγμα θεωρεί δεδομένη την επιστολική ψήφο (ή άλλο πρόσφορο μέτρο).

Σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ. 1 «Το εκλογικό σύστημα και οι εκλογικές περιφέρειες ορίζονται με νόμο που ισχύει από τις μεθεπόμενες εκλογές, εκτός και αν προβλέπεται η ισχύς του άμεσα από τις επόμενες εκλογές με ρητή διάταξη που ψηφίζεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων (200) του όλου αριθμού των βουλευτών.».

Σύμφωνα δε με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου «Με το νόμο της παρ. 4 του άρθρου 51 μπορεί να τίθενται προϋποθέσεις στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος στον τόπο διαμονής τους από τους εκλογείς που κατοικούν έξω από την Επικράτεια, όπως πραγματικός δεσμός με τη Χώρα, αυτοπρόσωπη παρουσία σε εκλογικό τμήμα, χρόνος απουσίας από τη Χώρα ή παρουσία στη Χώρα για ορισμένο χρόνο στο παρελθόν. Με το νόμο του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ορίζεται ότι ορισμένες θέσεις του ψηφοδελτίου επικρατείας κάθε κόμματος της παρ. 3 του παρόντος άρθρου καταλαμβάνονται υποχρεωτικά από απόδημους Έλληνες. Νόμος μπορεί να προβλέπει, ότι η ψήφος των εκλογέων που ψηφίζουν σε εκλογικά τμήματα έξω από την Επικράτεια, δεν προσμετράται σε συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια αλλά μόνο σε επίπεδο Επικρατείας. Με το νόμο της παρ. 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να ορίζονται μία ή περισσότερες εκλογικές περιφέρειες απόδημου Ελληνισμού, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.».

Πέραν των ανωτέρω, θα πρέπει προηγουμένως να γίνει εκκαθάριση των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους, αριθμός που ανεβοκατεβαίνει σαν ασανσέρ στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΣ, με ταυτόχρονη απογραφή των Ελλήνων του εξωτερικού για κάθε εκλογική περιφέρεια του εξωτερικού.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Σε ότι αφορά στα δημοψηφίσματα, όπου δεν εκλέγονται αντιπρόσωποι, θα πρέπει να ενσωματώνονται όλοι οι ψήφοι των αποδήμων, απανταχού της γης, με αυτούς της ελληνικής Επικρατείας, καθόσον πρόκειται για εθνική απόφαση.

Αθήνα, 21 Ιουλίου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπελόγλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Πάυλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ***Ρυθμίσεις για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος Ελλήνων που βρίσκονται εκτός της Ελληνικής Επικράτειας*****Άρθρο 1****Άρση εμποδίων, υιοθέτηση επιστολικής ψήφου**

1. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, αίρονται όλα τα εμπόδια για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος Ελλήνων εκλογέων, που βρίσκονται εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, κατά την ημέρα των εκλογών.

2. Σύμφωνα με νόμο που ψηφίζεται από την πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος, η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των εκλογέων της προηγούμενης παρ., ασκείται, είτε με φυσική παρουσία του εκλογέα στα εκλογικά κέντρα του εξωτερικού, που θα οριστούν με σχετικό Προεδρικό Διάταγμα, είτε με επιστολική ψήφο, οι λεπτομέρειες της οποίας θα οριστούν από τον ανωτέρω νόμο.

3. Με Προεδρικό Διάταγμα δημιουργείται κεντρική ψηφιακή πύλη, στην οποία ο εκλογέας εκτός της Επικράτειας, θα δηλώνει έγκαιρα για τον εάν θα ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα με φυσική παρουσία ή δια επιστολικής ψήφου. Σε περίπτωση που δεν υποβάλει την ανωτέρω δήλωση, η συμμετοχή του στην ψηφοφορία θα γίνει δια της φυσικής του παρουσίας.

Άρθρο 2**Εκλογικές περιφέρειες εκτός Επικράτειας - Βουλευτές εξ αποδήμων**

1. Με τον νόμο της δευτέρας παρ. του προηγούμενου άρθρου, καθορίζονται εκλογικές περιφέρειες εκτός της Επικράτειας και κατανέμονται, ανάλογα με τον αριθμό των εκλογέων κάθε τέτοιας εκλογικής περιφέρειας, δέκα τον αριθμό συνολικά έδρες του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

2. Οι έδρες της προηγούμενης παρ. αφαιρούνται από την κατανομή των εδρών μεταξύ των κομμάτων εντός της Επικράτειας, με τον ίδιο τρόπο που αφαιρούνται οι επιπλέον έδρες που καταλαμβάνει το πρώτο κόμμα. Κατανέμονται δε μεταξύ των κομμάτων, ανάλογα με το κόμμα που ανήκουν οι εκλεγέντες βουλευτές εκτός της Επικράτειας.

3. Οι ψήφοι εκτός της Επικράτειας, με τις οποίες εξελέγησαν οι βουλευτές του εξωτερικού εξ αποδήμων, δεν προσμετρώνται στον αριθμό των ψήφων εντός της Επικράτειας.

Άρθρο 3**Καταμέτρηση ψήφων άμεσα στα εκλογικά τμήματα εκτός της Επικράτειας**

1. Στις περιπτώσεις ψηφοφορίας εκτός της Επικράτειας με φυσική παρουσία, η αποσφράγιση των φακέλων και η καταμέτρηση των ψηφοδελτίων, διενεργείται από τις ορισθείσες κατά τόπους ειδικές εφορευτικές επιτροπές στο εξωτερικό.

2. Η καταμέτρηση και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, της διεξαχθείσας ψηφοφορίας εκτός της Επικράτειας, πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την καταμέτρηση και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας στην Επικράτεια.

Άρθρο 4 **Ευρωβουλευτές εξ αποδήμων**

Με τον νόμο της παρ. 2 του πρώτου άρθρου, δημιουργείται μια ευρωπαϊκή περιφέρεια, εκτός της Επικράτειας, για τη διενέργεια των ευρωεκλογών, προς άμεση εκλογή τριών εδρών εξ αποδήμων, από το σύνολο των εδρών του Ευρωκοινοβουλίου που αναλογούν στη χώρα μας και οι οποίες θα αποδοθούν στα κόμματα που τις κέρδισαν. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναφέρθηκαν στα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 5 **Διενέργεια δημοψηφισμάτων**

Με την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων άρθρων, διεξάγονται τα δημοψηφίσματα. Στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχουν εκλογικές περιφέρειες του εξωτερικού, αλλά οι ψήφοι του εξωτερικού προστίθενται σε εκείνες της Επικράτειας.

Άρθρο 6 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Ιουλίου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπελόγλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Πάυλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας